

Cseke Gábor

NYÁRI MESÉK

(Imreh Albert képei nyomán)

TARTALOM

A csapda
Tündérvölgy .
Alkony
A drótszamár
Gyűjtsunk rá!
Roham előtt
Jegenyeritmus
Kormozó téboly
Kaszaverő
Téli gyümölcsfa álma
Rum
Csókafi
Hárman vagyok
Felvonuló zivatar
Anyóka
Selyemrét
Útszéli virágok
Ikrek

Tündér Ilona levele
Deli Pistához
Találkozás a tónál
Az eltérített járgány
Macskapipőke
A viadal
Dallas
Füldözők
Este a madártanyán
Csoda
Megjött az újság!
Robogó úthenger
Hajvásár küszöbén
Jégvirágok
A sors embere
Valami történt!
Kőleány
Villám-lak
Szántás
Respiro

Az erdélyi Papolc a híres Zágon községnek egyik kis, eldugott faluja, bár egy futamodásra van a hajdan neves, de ma is ismert székely fürdőhelytől, Kovásznától.

Zágon: Mikes Kelemen szülőhelye, ahonnan aztán az élet ura és parancsolója, II. Rákóczi Ferenc fejedelem oldalán Rodostóba vetette.

No de Papolc - az csak Papolc marad...

Valahol a falu közepén, egy szerény házban lakott Berci bátyó (Imreh Albert), mozgásképtelenül.

Valamikor vegyésznek tanult s az ágyhoz kötve, unalmában nekilátott fotografálni. Vegyszert, szerszámot – nagyítógépet, másolót, de még fényképezőgépet is – saját maga fabrikált: használt dobozokból, bádogból, lécből. Ami egy falusi porta körül található. Minden elérhető közelségben állt, az ágya körül. Már csak fotografálnia kellett.

Sorban készültek a falu életéből vett életképei, legtöbbjük tavasszal-nyáron, amikor több a látni- és láttatni való, s amikor Berci bátyó is könnyebben felkapaszkodhatott rokkantaknak átalakított motorbiciklijére, s a határban, ahol fényképezésre alkalmas témát talált, szafari-vadászként lehorgonyzott.

Egyre-másra készültek a papolci fotók a természetről, a tű befűzésével bajlódó, rövidlátó anyjáról, a favágni induló szomszéd István bácsiról, a seprűt kínáló, alkudozó vándorkereskedőről, a szénacsináló ember után lépegető gólyáról, a játékos fekete macskákról, a Rétyi Nyírről, a gombaszedésből haza igyekvő asszonyról, kakasviadalról, mogyoróbarkára szálló méhről, gyümölcsfán rikoztó harkályról, jégvirágról a konyhaajtón, a téli kútnál vizet merő anyóról, a patakon csórén fürdőző gyermekekről...

Mindarról, ami az Imreh-portáról viszonylag könnyen befogható: a falu és lakói mindennapi életének eseményeiről. A kísérletező kedvű ember mindenre talál műszaki megoldást, s maga gyártotta fotóskellékeire tréfából márkajelzés is kerül: „Made in Papolc”...

Többször felkerestem, akkoriban nehezen beszerezhető konzerveket, apró ajándékokat vittem, de főként olvasnivalót, ő meg elhalmozott fotóival, történeteivel, rám tukmálta könyvkéziratát, amely az amatőr fotózás ábc-jét foglalta össze saját tapasztalatára alapozva, s amely végül meg is jelent a Kritérionnál, de utána már csak egy pár évet élt: elvitte a szíve.

Emlékét egy nyomtatott könyv őrzi, továbbá használatuk vesztette, poros újságok, melyekben megpróbáltam ismertté tenni a nevét. Nem igazán sikerült. Jellegtelen című (Fényképezés. Kriterion, 1991) munkája kényszerű ágyhoz kötöttségében jó érzékkel és türelemmel átolvasott és ügyesen összedolgozott fotós kézikönyvek sajátos elegye, amit az egyéni tapasztalat fonadéka sző át. Megvan még könyvtárak polcain, hol egy, hol két vagy három példányban, de ott, ahol élek, már évek óta nem volt egyetlen kikölcsönzője sem. A fotózás technikáját ma már divatos szaklapokból, internetről vagy baráti tanácsok alapján sajátítja el az ember. Én is inkább azért kölcsönöztem ki, hogy újra kézbe vehessem a rég nem látott szöveget, felidézhessem azokat az éveket, amikor még sűrű sorokkal írt, tömött levelei szinte hetente érkeztek, mindegyre lelkiismeretfurdalást ébresztve bennem, hogy ilyen ütemben nem tudom viszonzni érdeklődő közeledését.

2007-2008 között aztán váratlanul felbukkant egy Papolcra származó fiatalasszony, aki elhatározta, megmenti Berci bátyó filmjeit az enyészettől. Valaki azt tanácsolta neki, velem beszéljen, mitévő legyen. Berci bátyóval szembeni korábbi mulasztásaim fejében elvállaltam a hagyaték átnézését és rögzítését. Varázsos, bár munkával terhes hónapokat töltöttem a béna fotós szellemi társaságában. Fotóiból számomra kedves, általam kitalált történetek – amolyan nyári mesék – születtek a fotókon látható, azóta mesévé szelídült mindennapokról. Talán igaz se volt...

A csapda

Az egér nyáron tévedt be a Berci bátyó házába. Azonnal rágcálnivaló után nézett. Kifürkészte, merre a kamra, s nagy rössel átfúrta a padló mellett a vályogfalat. De a kamrában csak ilyesmik voltak: hagymakoszorú, krumpli, murok, petrezselyem... Se dió, se szalonna, se kolbász... Kész nyomor.

Másik alagutat készített, hátha annak a végén nagyobb szerencse mosolyog rá.

Éjjel dolgozott, kapirgált, rágott, mélyítette a járatot, fúrta a falat, hajnalban már a szobában találta magát. Az egyik sarokban hortyogás. (Berci bátyó aludta ott az igazak álmát...)

Az egér fura építménybe botlott. Mintha valamilyen domború tárgy lenne, de átlátott rajta. Vékony árnyak szabdalták fel a teret, kellős közepén szalonnadarab.

Az egér megörvendett: hát mégis érdemes élni! Ráadásul a furcsa rácsozaton könnyen felszalad. Az alkotmány tetején rést is talált, amin bizony, lesiklott. Soha jobbkor: ott állt a hön áhított zsákmány mellett.

Megette.

És ott ragadt a csapdában. Így fényképezte le Berci bátyó a reggeli félhomályban.

Még ma is élnének, de sajnos, meghaltak...

Tündérvölgy

Évtizedek óta működik e völgyben egy szívkórház, ahol betegeket kúrálnak, legtöbbször sikerrel. A lábadozók aztán mind nagyobb sétákat tesznek a tündérek völgyében.

Amikor egyszer Berci bátyó is lakója volt a szanatóriumnak, még végigtöfögött a völgyön ez a kisvasút: vastag füstöt okádva szállította a fát, meg mindenféle árut, sőt az embereket is, egyik megállótól a másikig. Olykor berendezték kirándulónovattá s a völgyben pihenőket hordozta körbe a tájon. Dohogott a kávédaráló, zötyögtek a pőrekocsik, füst gomolygott a keskeny sínek fölött.

„Tün-dér-völgy-ben-megy-a-vas-út... Tün-dér-völgy-ben-megy-a-vas-út...” – csak ezt lehetett hallani. Legalábbis, én éppen ezt hallanám ki a vonatkalatolásból. Ha lenne még mit hallanom...

A kisvasút már csak a Berci bátyó fényképén létezik: buzgón megy, igyekszik egyre, de már sose fog megérkezni.

Alkony

Ma is eltelt egy nap. Nem olyan régen még reggel volt.
Amolyan igazi nyári, amikor harmattól csatakos a sarjú.
A munka bevégezve. A szekér megrakva.
Az ember végiggondol az eltelt időn: nincs egy épkézláb gondolatja.
Jó lenne most egy cigaretta. Csak úgy fújni a füstöt. És mélyen leszívni az első három slukkot.
Majd a többit.
Köhögtető, persze. Kapadohány. Garasos áru. Erre is, még meddig futja?
Hát csak mértékkel. Majd, ha hazaérnek. Vacsora után. Az udvaron, a csillagos ég alatt.
Most még biztonságosan leköti a terűt, haza irányítja a jószágot...
De mit hoz a következő pillanat?

A drótszamár

Reggel korán. Munkába. Alig pitymallik, elővezeti a fásszínből a biciklit. Nagyon vigyáz, ne csapjon zajt. A múltkor is, maga sem tudja hogy, megszólalt a csengő!. Akkora ricsajjal, maga is belerémült.

Azt hitte, felébred rá az egész falu.

A szomszéd Berci bátyó egészen biztosan.

Furcsa szerzet az öreg.

Késő délután, amikor ő bekarikázik a kapun, a szeme sarkából is látja: libben a függöny a szomszéd ház ablakán. Őt lesi az öreg.

Árt vele valamit? A hazatérését látja. Azt, ahogy leszáll a drótszamárról, ahogy a keblén feszül a blúz. Meg ahogy megvillan a combja...

De hogyan rejthetné el, amikor ez a viselet? Nyár van.

Kinek-minek tartogatja magát? Még pár év, lazulnak az izmok, lötyyed a has, kiütnek a ráncok, vastagodik a comb...

Most még könnyen karikázik a mezei utakon. Olykor a biciklinyereg ütemes zöttyenése is kellemes izgalmat okoz. Máskor meg fájdalmat. Mintha jól belerúgnának a lába közé. Mikor milyen a helyzet.

A városi szívkórház konyhájában dolgozik.

Egész nap a gőzben, füstben, csatakban, szutyokban. Ezt mosogatni, azt emelni. Cipelni. Kavarni. Felverni. Pirítani. Hámozni. Szecskázni. Tűzre vigyázni. Hajat lekötni. Késre, karcolásra ügyelni.

A biciklin ülve arcát kellemesen legyezi az ellenszél. Azt a pár kilométert gyorsan letekeri. Behunyt szemmel is eltalálná az utat. Az esőt is szereti, ha csöndes, nyári fajta. Hazaérve, várja a Berci bátyó titkos csodálata.

Egyszer le is fényképezte őt az ablakból. Tudja, mert a képet átküldte a feleségével. Szeretne olyan maradni, mint a képen.

Gyűjtsunk rá!

Mostanában nehezen fog tüzet ez az átkozott szivar. Semmi se a régi már. A gyufa meg? Minden harmadik ha meggyúl...

Most szerencsém van: szél se fú, finánccláb se nincsen a szivarban. Ropogósan puha, s puhán ropogós.

Fájin szivar. Régimódi, nekünk való. Filter nélküli.

Két tojást kérnek érte a kocsmában. Két tojás vót ezelőtt húsz évvel is az ára. Csakhogy akkor a két tojás mennyi pénz vót?

Amennyiér egy pakk szivarat vehettem.

A két tojás most is annyi pénz, csak a pénz lett hígabb.

Akkor mire való a pénz? Nem egyszerűbb csereberélni?

Itt van két tojás, négy tojás, egy véka krumpli, egy öl fa, kérek érte súrlóport, szeget, cipőfűzőt, petróleumot, savanyú cukrot.

És csokoládét az asszonynak. meg az unokának.

A fene a pénzbe! Soh'sincsen elég... Gyűjtsunk rá, szomszéd...

Roham előtt

Berci bátyó heteken át figyelte a gyümölcsfái körül legyeskedő méheket: hogyan fényképezhetné le a munka hevétől zsongó bogarakat, minél közelebbről?

A technikát már kikísérletezte. A szükséges eszközöket összeeskábálta, kipróbálta, tökéletesítette.

Lepkékkel kezdte.

Száritott, felgombostűzött pillangót helyezett egy cserép virágra, kecc. A közelkép sikerült, de a lepkéről ordított, hogy csak díszlet.

A méheket élve, munka közben akarta lefotózni.

Ezért figyelte hosszasan keringésüket, becserkésző repülésüket, titokzatos táncukat, mohó megmerítkezésüket a virágkelyhekben, kába búcsújukat a meglátogatott ágaktól, virágporral megrakott lábukat, potrohukat.

Egy délelőtt, amikor Berci bátyó ismét a nyüzsgő méheket figyelte, észrevette: roham előtt egy másodpercig mintha megállnának a levegőben. Csak a szárnyuk forog motollaként, örült sebességgel, szinte láthatatlanul a fényben.

De az a másodperc olyan volt, mint amit ő szeretett volna lekapni. A megfagyott látvány metszete volt. Idősík.

„Állj meg, pillanat!”

S a pillanat megállt...

Tíz méh, húsz méh: valamennyi, kivétel nélkül beigazolta a korábbi megfigyelését.

Berci bátyó gépével várta a következő rohamot.

Az első elszalasztotta, későn bontott zárt.

A másodikat szintén.

Szinte egy másodperccel siette el a dolgot.

Ismét, ismét, ismét...

Negyvenedszerre sikerült... S a méhecske áll! Lebeg! Erőt gyűjt rohamhoz, szürethez, búcsúhoz.

Jegenyeritmus

Berci bátyónak jó napja van: reggeltől cirkál a hiányzó két lába miatt átalakított, kizárólag kézzel vezérelt motorral mindenféle utakon. Becserkészte a fürdőváros piacát, eltöfögött Csomakőrösig, lefényképezte Csoma Sándor szülőházát, Zágonban Mikesre gondolt...

Valahányszor motorral járt, a szabadság mámorában átélt első órák után szinte mindig rázúdult egy-egy kiadós zápor. Utána hetekig: láz, ágyban hentergés, izzadás, tüdőgyulladás, injekciók, felfekvés, nehéz visszatalálás a már megszokott hétköznapiakba.

Ma szemernyi felhő sehol. Kétoldalt jegenyék állnak kilométereken át sorfalat – már ahol ki nem csavarta egyiket-másikat a könnyen feltámadó szélvihar. A foghíjak zavarják rendszeretét, mert megtörik a ritmus, hajtogatja magában. Tisztára mint egy beomlott alagút...

Amikor e tájra költözött, a jegenyék még csemeték voltak. Sudarak, egyenesek, egyformák.

Mára ide jutottunk... Berci bátyó úgy érzi, mintha elfogyna körülötte a levegő. Légszomj gyötri, görcsöl a karja.

Leállítja a motrot. A jegenyék alatt. Kapkodva keresi belső zsebében a gyógyszeres tégelyt. A szokásos. Ki-kihagy a szívverése.

Akár a foghíjas fasor. Jegenyeritmus – erre gondol.

Lassan, mélyen szedi a levegőt. Szíve ellenkezik, majd megszelídül. Az alkony szelíden száll alá, nem akarózik beindítani a motrot... Még öt perc, még tíz, no még egy szusszanásnyi...

Most kellene meghalni. Amikor minden oly tökéletes...

Megszeppen: micsoda ostobaság! Épp hogy most kellene élni...

Kormozó téboly

A harag száll ilyen vastagon kifelé az emberből, mint ez a füst, a hegylábhoz telepített gyár kéményeiből. Amikor a gyár még nem létezett, csak a pára, a köd, a felhő szállt föl az erdőből, nagy esők után. Azt mondták: pipál a hegy.

Megállás nélkül ontotta a füstöt. Távolról úgy tűnt, senyvedve ég az erdő, felfelé toluló kormozó füstje meg jajkiáltás. Amire senki nem figyel oda.

Mindenkinek megvan a maga keresztje...

A környékén élők megszokták a füstös kémény látványát.

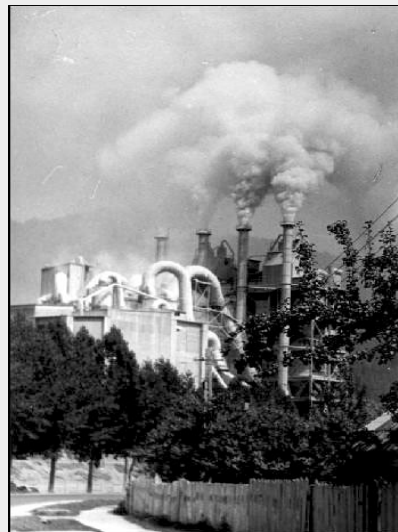
Ma már nem pipál a hegy: megveszekedett, zsémbes dohányos lett, aki lassan belefullad a maga fertőzte levegőbe.

De hová lesz hirtelen az a sok füst, esőtől tisztára mosott reggeleken, amikor javítás végett leállítják a gyárat? Volt-e valaha is, egyáltalán?.

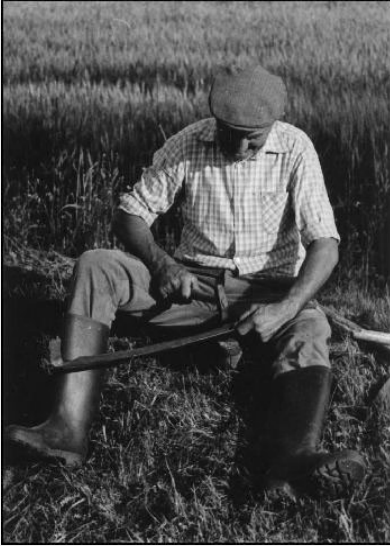
Csak az erdő leveleiről csurognak alá a nagy, fekete, kormos könnycseppek.

Valaki sír... Közben a gyárkémények torka ideig-óráig sötéten tátong. Mélyükön valahol ott moccan, lehet, épp most készül kitörni, gomolyogva az újraindított kemencék okádéka. Fölfelé.

Eget kormozó mindennapi téboly ez: vastag, végérvényes.

Kaszaverő

A szénacsinálásnak receptje van. Ha valaki szeretné, hogy leírd neki, akkor valahogy így hangzana:

Jókor reggel, amikor még vastag a harmat, jól kifest kaszával állunk neki a rendnek.

Vágunk, vágunk – ütemre, suhintva. Könnyedén.

De ne várjuk meg, hogy akadozni, makacskodni kezdjen a kasza éle. Mikor még jól vág, de egy hajszálnyit mintha már ellenkezne, és nem sercenne olyan jóízűen, inkább már csak lágyan, szelíden, közelebb a sóhajtáshoz, mint a sziszegéshez, akkor kell abbahagyni a suhintást. S miután letöröltük a homlokunkat, egy maroknyi fűvel megtisztítjuk a pengét a ráakódott szutyoktól, majd egy lapos kővön ügyesen kikalapáljuk a gyenge csorbát kapott, itt-ott megereszkedett élet, fenőkövel végigcsiszolunk rajta, figyelve, milyen hangra fakad, ha pengetőse, akkor nincs baj, ha viszont repedt fazékra emlékeztet, akkor már gyűjthetjük a pénzt a következő kaszára.

A levágott rendek után a mezőnek olyannak kell lennie, mint az asztallap. A fűnek akár a nullásra vágott hajnak. Ilyesmi csak a jól pengő kaszával lehetséges.

Ezért legalább annyit kalapáljuk-fenjük a pengét, mint amennyit vele vágunk.

És közben elgondolkodhatunk – min is?

Majd csak eszünkbe jut...

Téli gyümölcsfa álma

Berci bátyó egyik almafája a fejébe vette: éberen fogja átvészelni a telet. Nem szunnyad ő el, az biztos! Nem és nem...

Hiába, hogy a többi fa és az egész erdő alszik olyankor, ő mindenáron tudni akarja, mi történik azután, hogy lehull az első hó, és vattaként ül az ágakra, majd megdermed a csattogó fagytól, s végül lefordul a tavaszt hozó szélről.

A kis pónyik almafa még nem terem sokat, de gyümölcse ízletes, zamatos. Kissé fanyar, de Berci bátyó szereti. Amikor érik, felviteti magát alája, s elüldögél napestig egy széken, a lombok közül kimosolygó gyümölcsök alatt.

...Beköszöntött a téli zimankó. Berci bátyó ilyenkor a házban reked. A jégvirágos ablak mögül kukucskál kifelé. Onnan ellát domboldalra futó kertje végéig. Látja az ébren kitelelni vágyó almafácskát is. A fácska viszont nem látja Berci bátyót.

Hiába minden dacolása a téli pihenéssel, de valójában már hetek óta egyet álmodik.

Álmában az ágait borító hólepel hirtelen megelevenedik, millió fehér lepke képében rajzik körülötte, köszöntve az ő kifesző virágait. És minden csupa dal, zümmögés, selymes szélsuhogás.

A fácska már-már hiszi is: ha ilyen a tél, akkor ennél szebb nincs is a világon

Rum

- Isten hozta, Kapitány!
- Rum... Rum... Rum-rum...

A Kapitánynak nevezett fején félrecsapott, kiszolgált tűzoltósapka, zsinórja, forgója koszlott. Messziről nézve akár egy tengeri farkasé.

Kapitány a házba lép, s fel-felhorkan:

- Rum... Rum...

Berci bátyó gyermekkora óta ismeri Kapitányt. Aki tizenhat se volt, amikor eltűnt otthonról. Éppen, mint a kámfor. Egyik nap még a kaszálón pengette a kasza élet, másnap már szétfutott a faluban a híre, hogy Kapitány a tengerre szállt!

Mindenki Kapitánynak szólította, mert örökké arról beszélt, ha kérdezték, ha nem, hogy márpedig belőle tengerész lesz, s legalább hajóskapitány! Mondta mindezt olyan komoly pofával, hogy el kellett neki hinni.

Már-már megfélekedezett róla a falu, amikor egy szép napon, lepusztultan, rongyosan, tengerézsapkával boglyas üstökén beállított a faluba. Szülei akkor már nem éltek, a faluban egyetlen rokona se volt. Ott állt egyes egyedül, a gatyaszár utcában roskadozó öregház előtt és hiába jártak napokon át csudájára a népek, keresztülnézett a falustársain, s mint valami varázsigét, motyogta maga elé: – Rum-rum-rum! Rum-rum!

- Ha rum, hát legyen rum – könyvelték el. – Hiába, a Kapitánynak megállt a tudománya...
- Nem komplett – állapította meg valaki.
 - Megzuzmósodott – mondta egy másvalaki.
 - Elmentek neki otthonról – így a harmadik...

Mindenki mondott valamit, amiből az derült ki, hogy a hosszú távollét után hazavetődött Kapitánynak megzúpult az agya.

Ebben maradtak.

Csak a Jóisten meg Kapitány tudta, miként tengette napjait. Berci bátyóhoz még be-bekopogott, ilyenkor a fényképész-székbe fészkel be magát, kihúzza a felsőtestét, és merően nézi Berci bátyót, akinek végül megesik a szíve rajta és pálinkával kínálja.

- Rum... Rum... – makog a Kapitány.
- Rum az eszed tokja – fortyan fel a bátyó –, háromszor kifőzött körte!

Csókafi

A madár öklömnyi volt, amikor a fiú rátalált az udvaron. Vagy még annál is kisebb. És el volt törve az egyik szárnya. Továbbá csupaszka testét alig borította valamicske toll...

Pislogott és reszketett. Magsajnálta.

Azt mondta neki: tudod mit? Legyünk pajtások.

Azóta is együtt vannak. Hetekig csak a fiúcska tudott a létezéséről. A pincéjükben rejtegette. Tartott tőle, mit szólnak majd a szülei, ha meglátják...

Pityu a neve. Csak annyit kell mondani neki, hogy Pityu, s már repül is. A fiú vállára. És belecsíp a fülébe. De csak egy kicsit, csupa barátságból. Így köszönti az embert...

Berci bátyó volt az első, aki tudomást szerzett róla. Nem csak azért, mivel a harmadik szomszédban lakik, hanem mert tanult ember, és városon is élt. És egyetemen tanított.

Meg aztán ott van a fényképezőgépe is.

Tudnia kell, miként tartson az ember egy ilyen madarat.

Egy délelőtt, titokban, elvitte hozzá, az inge alatt. Berci bátyó megnézegette, megsimogatta, s kérdezte, mik a tervei a madárral. Mert egy ilyen jószágot nem lehet csak úgy rejtegetni. Mert már begyógyult a szárnya. És szabadság kell neki, nem a pince homálya.

Akár nála is maradhatna...

Azóta úgy nevelgetik Pityut, közösen. Enni Berci bátyóéktól kapott, a fiúcska meg tanítgatta, nevelgette. Egy idő után már ki se tette a lábát az udvarról, s Pityu a harmadik szomszédból egyenest hozzá repült.

Ha megunja, visszarepül. Nagyon okos. Éppen csak nem beszél. Már a fiú szülei is ismerik, Berci bátyó beszélt nekik róla. Csak annyit mondtak: ez nem játék dolog.

De a fiuk ezt már régóta tudta...

Hárman vagyok

Gréte sovány, mint egy vasalódeszka. Így látja magát, ha nagy ritkán a tükörbe néz. De ha csak lehet, kerüli a tükröt. Nem neki találták ki. Miért is nézegetné magát benne? Az idő előtti ráncokat, az elnyűtt idomokat tükör nélkül is tudja magáról.

Meg ideje se lenne rá, Berci bátyó egyet ugráltatja.

Ami nem volna olyan nagy baj, de a férje minden egyes kívánsága egy-egy ostorcsapásként az ő hátán csattan.

Odaviszi az ágytálat, de a bátyónak mindjárt eszébe jut, hogy most megenne egy vajas pirítóst. Lehetőleg fokhagymával. Nosza, Gréte, készítsd a pirítóst... Bátyónak közben melege lett, így hát ki kell nyitni az egyik ablakot. A pirítós ügye addig félbe marad...Az ablak jóformán ki sem nyílik, a bátyónak eszébe jut, hogy nem vette be idejében a gyógyszerét. Gréte odaviszi, beadja... Ezalatt odaég a pirítós is. A bátyó legyint: neki úgy is jó lesz. Beleharap. A pirítós héja kemény, kiszökik tőle a felső fogsora, egyenesen a padlóra, s onnan meg az ágy alá. Ahol az egerek járnak. Meg olykor a macska, ha nagyon unatkozik.

Gréte a padlóra hasal, be az ágy alá, megtalálja. A csupa por, pókhálós, törekes fogsort alaposan lemossa, megtörölgeti. Bátyó türelmetlenül kaffog:

– Tyiess mán! Tyorsabban!

Gréte siet, mint mindig. Ha háromba szakadna se érhetné utol a bátyó kívánságait.

Fényképezkedő kedvében egyszer a bátyó rászólt Grétére, hogy három különböző öltözetben, más-más frizurával és testtartásban foglaljon helyet a fotósarokban – ahogy az ajtó mellett berendezett, deszkafallal leválasztott fülkét nevezték egymás közt.

A móka időbe telt, mialatt Gréte elmaradt szokásos házi teendőivel. Bezzeg, majd csipkedheti magát utólag...

Furcsa fénykép lett az eredmény: három különböző Gréte látszik rajta, jó egyetértésben. Egyikük mosolyog, a másik tűnődik, a harmadik valamit éppen mondani készül... De mit is?

Gréte kevergeti a rántást. Berci bátyó papírai halkan zizegnek a háta mögött. A golyóstoll hegye szaporán szántogat...

Na most... Most mindjárt megszólal: "Gréte, gyere csak..."

Addig jó, amíg hallgat...

Felvonuló zivatar

Gréte, mint mindig, feladta Berci bátyónak a reggelit. Levetette háziruháját. Kopott, már szakadozott flanelpongyolában járt odahaza, olykor vászonkötényt is akasztott eléje. A templomba készülődik. Vasárnaponként eljár az Isten házába. Ez az ő nem hivatalos kimenője. Berci bátyó magára marad újságjaival, könyveivel a duplaszéles családi ágyban. Keze alá készítve minden, hogy amíg ő hiányzik, semmiben se szenvedjen hiányt.

Gréte már várja a vasárnapnak ezt az óráját. Felöltheti féltve óvott szürke kosztümjét, fényes fekete cipőjét, selyemkendőjét és szapora, kissé botorka lépteivel megindul a templom felé. Pár lépés a néptelen utcán, s megpillantja a templomtorony fölött gyülekező felhőket. Zápor közeleg – gondolja és visszafordul az esőkabátért.

Berci bátyó rossz jelt lát a visszatértében: – Maradj itthon, Grétike, nagyon megázol...

De Gréte ilyenkor nem lát, nem hall. A Fent-való biztosan elnézné neki, ha ma elmaradna a templomi padsorból. Ő viszont nem enged a megszenvedett szabad idejéből. Még egy nyári zivatarnak sem.

Pedig már villámlik. Dörög is. Kövér esőcseppek görögnek a porban. Már közel a templom. És egyre távolabb az otthon.

Berci bátyó ablakon át fotografálja távolodó asszonyát, és nagyokat sóhajt magányában.

Anyóka

Ködös, decemberi reggel: Anyóka valahogy nem akar fölkelni. Feküszik a takaró alatt, oldalára fordulva, szeméből egyre-másra szivárognak a könnyek.

Ez még akkor történt, amikor a háznál még csak ő az egyetlen asszonyszemély, s ő viselte gondját félszeg fiának. Ő főzött, mosott, varrt, takarított Berci bátyóra.

Ennek azonban vége: Anyóka nagybeteg.

Éjjel-nappal köhécsel és kapkodja a levegőt. Jó lenne, ha orvos látná. De ő nem és nem. Senkit se kíván látni.

Bátyó aggódik az anyjáért, de – miért ne? – magáért is legalább annyira; ha nem jobban... Alig várja, hogy rányisson valaki a faluból, már kéri is, szólna be a doktorhoz. közben meg Anyókát győzködi:

– Édesanyám, ne hagyjon itt, hallja-e?

Anyóka hallgat. Szípot és köhög. Szípot és köhög. Hörögve, fortyogva. Mintha főne benne valami, ami sehogy se tud kifutni. Vászoninge, kendője merő egy víz. Izzad. Láza is magas lehet.

..
Hát ilyen a halál, közelről – rémül meg bátyó. Fel se ismered... Egy ágyban fekszik Anyókéval. Tekintetéből ő bámul elő, kíváncsian és kérlelhetetlenül.

Anyó pedig megadta magát.

Bátyó készít róla néhány fotográfiát. Mit is tehetne egyebet?.

Betoppan az orvos is. Kétoldali tüdőgyulladás. Egy „micint” ír fel, sok közül az egyiket.

Búcsúzól odaszól bátyónak: nem éri meg a reggelt. Jó lenne, ha segítség után nézne...

Berci bátyó tehetetlenül virraszt: „Anyókám, hát tényleg itt hagysz?”

Selyemrét

Berci bátyónak – jó tudni! – akadnak titkos búvóhelyei. Amiről csakis ő tud, no meg az a valaki, akiről azt mondják: odafentről mindent, de mindent lát.

Egy ilyen titkos helyet Selyemrétnek nevezett el.

Ahhoz, hogy odáig jusson, el kell kanyarodnia a faluból kivezető főútról egy ágas-bogas, csupa tövis akácfa mentén, majd jobb oldalt végigmegy a kiszáradt patakmeder mentén. Olykor egyenesen a lapályos mederbe kényszerül.

A motoros járgány erőlködve, köhögve gyúri maga alá a köves-göröngyös vízmosást a fűzbokrok sátra alatt. Majd egyszeriben kinyílik a láthatár, s azzal a zsenge fűvű Selyemréten találja magát.

Bátyó kikapcsolja a motort, belefülel a rászakadó csöndbe. Képzeli, hogy ez a kaszáló egyes egyedül az övé, pedig nagyon is jól tudja, ki a valóságos gazdája. És elképzeli továbbá, hogy neki nőtt nagyra a fű, az ő kaszájára vár itt minden, ami csak élet. Annyi ideje félszeg már, nem is emlékszik, milyen az: levágni a fűvet...

Számára csak annyi adatik meg, hogy bátran fotografálhatja a mások hajladozását.

Selyemrétet mégsem engedné oda másnak.

Mikor aztán valóságos kaszákkal is reámennek titkos helyének fűvére, a bátyó attól kezdve hátat fordít a Selyemrétnek. Épp mint egy szerelmes legény, akit faképnél hagyott a szeretője.

De mi tudjuk: tavasszal minden szerelem újraéled!

Útszéli virágok

Júniusban történt, délebed után, amikor is ekként szólt Berci bátyó:

– Gréte kedves, ma csavargunk egyet a járgánnyal!

Mese nincs, tudta Gréte a leckét, ezért menten rá is bólintott. Nem mintha lelkesedne az ilyen kiruccanásokért. Hanem mert...

Mégis csak más odakint, a szabadban.

A házban egyéb sincs, csak a bátyó szeszélyei, s azok szerint ugrálni...

De a szeszélyekből jut a kirándulásra is.

Gréte reménykedik, hátha új kísérlete annyira leköti majd a bátyó figyelmét, hogy elmarad az egzecíroztatás.

Berci bátyó – napok óta csak ezt magyarázza – éppen a halszem-effektust próbálja elérni házi barkácsolással. Nyakra-főre készíti képeit a kísérleti lencséivel.

Alig érnek ki a faluból s tűnnek el szemük előtt a legutolsó házak, a bátyó a legelső útpadkán lecövekel, majd kiadja Gréte útját ekképpen:

– Fél órán át a tiéd a világ! – és előveszi a masináját.

Gréte lélekben könnyű pillangóként az út két oldalán virító gazdag vadvirág szőnyeget csodálja. Hol jobbra hajol föléje, hol meg balra, az út egyik feléről a másikra oldalazik, gyűl a csokor, s közben már nem is tudja, melyik világon van és hogy került oda.

Bátyó eközben önfeledten fényképezgeti halszemű lencséjével a világot, s benne a vézna asszonyka hajlongó, távolodó alakját, mintha az is az útszéli virágok egyike volna.

Ikrek

A két lány úgy hasonlít egymáshoz, mint két tojás. Egyik kisebb tojás, a másik egy valamivel nagyobb. De tojások!

Egyikük 5 perccel korábban bújtt napfényre a testvérénél. Javában nyivákolt már, amikor a húgát még csak akkor csutakolták.

Anyjuk örvendett, hogy megkönnyebbült a terhüktől. Apjuknak óriási csalódást okoztak; neki már fiú nem is dukál?

Mindezt ma már jobb elfelejteni.

A két tojás köszöni szépen, olyan szemrevaló látvány lett, hogy a korábban nekibúsult apa is megenyhült láttukra. Mi több, még büszke is volt a két egyforma lányára! Akik most arra várnak, hogy valaki egyszer messzire repíti őket a kilátástalan falusi életükből.

Berci bátyó fotográfusként amúgy is szívesen cirógatta tekintetével a mutatósabb női idomokat, kétszeres örömmel fényképezte a két kisasszonyt életük e kifeslő korszakában. Úgy álltak be a lencse előtt, egymás mellett, a kiskapunál, mint akik a sorsukat megváltó királyfit lesik. Mosolyuk láthatatlan ismeretlennek szólt, de igazából inkább Berci bátyót melegítette.

Tündér Ilona – Deli Pistához

(Alább ez itt egy levél, ami ugyan nem nekünk szól, de tanulságunkra lehet, ha elolvassuk:)

Kedves jó Pistám!

Ezennel tudatom Véled, hogy én jól vagyok, amihez hasonlót Néked is kívánok. Hogy érzed magad a messzi Idegenben? És hogy megyen a sorsod?

Mifelénk minden a régi, csak a munka egyre kevesebb a gyárban. Egy esztendő alatt a lányok-asszonyok felét szélnek eresztették. Most következik a második eresztés. Nekem eddigelé szerencsém volt, de ki tudja, mit hoz a holnap?

Ezért is kérlek, drága jó Pistám, írnád meg, milyen szándékkal viseltetsz irántam, hogy tudhassam, számíthatok-e még Tereád ebben az életben? Mert amikor Te nyakadba vetted a nagy Messziséget, szerencsét próbálandó, akkor a lelkemre kötötted, hogy csak várjak utánad, mert a szándékaid komolyak.

Tudatom Véled ezennel, hogy én mindenben igyekeztem betartani a Te kérésedet, hogy amikor majd eljön az ideje, én tenéked hűséges és tisztas élettársad lehessek.

Most ezen soraimmal küldök Néked egy rólam készült fényképet, amit a mi Berci bátyónk készített a mi kertünkben, a virágba borult gyümölcsfa alatt. Szeretném, ha e kép mindenhová elkísérjen, és ha reánézel, akkor örökké érezzed, hogy a Tiéd vagyok. Háttha így majd könnyebben hazatalálsz a te Tündér Iluskádhhoz, ahogy engem valamikor elneveztél. Igaz, hogy azóta hosszú évek teltek el és annyi minden megesett velünk, de ahogy mondják, a hűség olyan kincs, akkor érték, mikor nincs.

*Maradok Hozzád hű
Iluskád*

(A levélre sose jött válasz. Deli Pista kósza hírek szerint beállt az Idegenlégióba. Vagy valami ilyesmi...)

Találkozás a tónál

Berci bátyó szerint nincs szebb kirándulóhely Szent Anna tavánál. Valahányszor az időjárás kedvezőre fordult, örömmel töfögött járgányával a tó vadregényes környékére. Ismerte a tóról szóló legendákat, tudta, hogy az egész csak mesebeszéd, ám a tó közelébe érve egyre nyugtalanabb lett, amit szokás néha rossz előérzetnek is nevezni. Sokszor járt már a tónál, de elmondhatja, hogy egyszer sem történt vele semmi rendkívüli. De azért úgy gondolt a következő alkalomra, hogy – hátha most!...

A tó tükre kifogástalanul ragyogott a rácsorduló napfényben, a tavat körbefogó sudár fákön vidám madárfecsegés köszöntötte a nyári nappalt.

Bátyó szorongása azonban sehogyan sem akart múlni.

Ellenfényes felvételt készített volna a tóról, még a járgányon ültében beállította hozzá a masináját. Szeretett a már-már lehetetlennel kacérkodni, olyan képtelen feladatoknak nekivágni, amelyek ha kudarccal is jártak, ő külön örömet és tanulságot talált bennük. (Ez utóbbit azonmód be is firkantotta egy iskolai kockás füzetbe, hátha egyszer még könyv lehet belőle!)

A keresőbe nézve, a tó látványa helyett hirtelen egy jókora test sötét tömege töltötte ki a lencse előtti teret. Káprázna a szeme? Kikukucskált a gép fölött, s mindjárt megdermedt: medve koma ágált, két lábra állva a bokorban, legalább olyan döbbsen pofát vágva, mint a Bátyónk. Látszott rajtuk, hogy nem beszéltek meg előre a találkát... Különösen Berci bátyó nem érezte jól magát a bőrében, azt latolgatta, hátha még begyűjthetja a járgányát s elszelelhet jó messzire. De sajna, a medve lélekjelenléte tért vissza hamarabb, s már-már úgy tűnt, minden hiába, bátyónak itt véget is ér a földi szenvedése, amikor a part menti meredély felől harsány rikoltozások hallatszóttak.

- Gyertek, anyjuk! Csak erre, erre! Az ösvényt kövessétek... Ne maradjatok el!

Medve koma másodszor is erősen meglepődött, s most már ő látta jónak ha diszkréten meglép.

Berci bátyó nagyot szusszanva, örömmel fogadta a bokrok mögül felbukkanó, gyanútlan kiránduló népséget. Csinált is róluk azon nyomban, találkozásuk örömére, egy csoportképet, magában pedig azt sajnálta, hogy ama korábbi találkozásról nem készült fotográfia.

Az eltérített járgány

Egy reggel Berci bátyó arra ébredt, hogy félve féltett motoros járgánya eltűnt a házmögötti színből! Erre mondják: volt, nincs!

A bátyó nehezen törődik bele a törtétekbe. Csak úgy, minden feltűnés nélkül, valaki megléphet egy ormótlan, agyontákolt járművel, ami csak számára nélkülözhetetlen kincs?!

Ekkora pimaszságot!

Senki nem emlékszik gyanús éjjeli zajra. Este altatót vesz be, reggelig az álom karjaiban múlhatja az időt.

Az ágyfogságra ítélt bátyó gondolatban lázasan továbbírja ezt a botcsinálta krimi. Talán teherautó vagy egy erőgép várta, valahol a közelben, az ismeretlen tetteseket, így aztán könnyen kereket oldhattak...

Tegyük fel, így történt, akkor a keresés mindennél reménytelenebb.

Különösen bosszantó, hogy bátyó az ágyából amúgy rálátott a nagy ablakra, az ablak pedig a főutcára, gyakorlatilag pedig semmi sem történhetett a faluban, aminek ő ne legyen szem- vagy fültanúja; most meg éppen a saját ügyében tehetetlen.

De a szomszédok se láttak semmit. A kihívott őrparancsnok is hiába ült be a bátyó fotografáló székébe, és emelte meg többször is, sűrű egymásutánban a körtepállinkával színültig töltött poharat, mert még csak az első pohárnál tartott, amikor már jól tudta: az eset csak a megoldatlan ügyek terebélyes statisztikáját duzzasztja. Két beosztottja, egyetlen hivatali kerékpárral nem sokra mehet...

Teltek a kilátástalan napok, s Berci bátyóra mind mélyebb melankólia telepedett. Lassan-lassan az egész világra megorrolt, mondván: minden és mindenki összeesküdött ellene. Már a fotográfia se érdekelte, csak feküdt az ágyán és úgy érezte, nem érdemes élnie sem.

Ezidőtájt, egy falubeli cigány család gyermekei a közeli erdőben gombásztak. Egyikük avarral telt árokba tévedt, a száraz levelek között pedig, félig elfedve, ott hevert a beborult járgány. A purdék nem tudták eldönteni, mire is bukkantak, próbálták kitalálni, miként értékesíthetik ezt a motoros micsodát. Egyiküknek rémlett, hogy a járgánnyal nemrégiben a félszeg fényképészt látta ide-oda töfögni, mire a purdék versenyezni kezdtek, ki vigye meg hamarább a jó hírt a bátyónak. Végül a legkisebbik fogta magát, s amíg a többiek egyezkedtek, nosza elszaladt Berci bátyóékhoz s elújságolta, mit is találtak az erdőben. Volt benne annyi betyárbecsület, hogy testvérei érdemeit sem hallgatta el, a Gréte által a kezébe nyomott nagy karika birsalmasajton és a tábla csokoládén már közösen osztottak.

A járgányt a szomszéd és a fia hozták haza, s Berci bátyó örömeiben lefényképezte őket a talált tárggyal együtt.

Arra, hogy a járgány miként került a Berci bátyó udvaráról a közeli erdőbe, azóta se derült fény, viszont Berci bátyó ettől kezdve jóval szigorúbban tartotta szemmel a járgányát. Nem is tűnt el többé, amíg a bátyó csak élt...

Macskapipőke

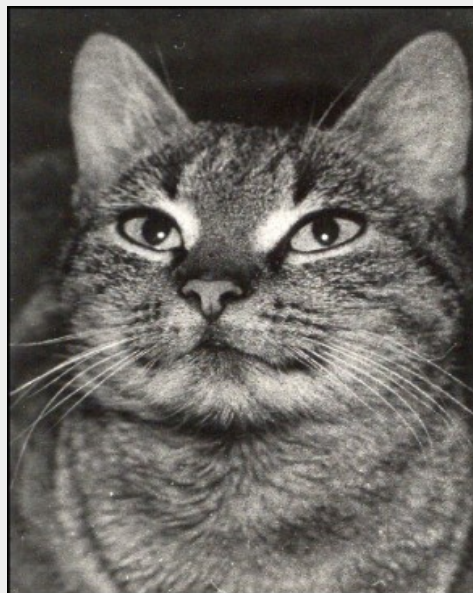
Berci bátyó portáján ha esett, ha fűjt, sose hiányzott a macska. Ha egyikük elpusztult vagy elkóborolt, a helyében mindjárt megjelent egy ugyanolyan szürke, csíkos, hallgatólag példány.

A gazdája valamennyit csak úgy emlegette, hogy – Macskapipőke.

Az éppen soron lévő szerény, csendes állat volt, módfelett tiszta és ha tehetett, nem szívesen mutatkozott. Étkezéséről maga gondoskodott – hozzáértéssel vadászatott a kertben és távolabb, olykor a Selyemrét környékén is –, de ha Gréte megkínálta a maradékból, sose utasította vissza.

Ha szólították, előjött.

Berci bátyónak legtöbbször elég volt csak kiejtenie a szót, hogy Pipőke, s mire macskája a lehető legváratlanabb zugokból vagy irányokból, de menten megjelent a hívásra. Csöppet se sietett, a hízélgés is távol állt tőle. Visszafogottan lépegetett, mint aki végtelenül hosszúnak tudja az időt. Leült a gazdával szemben, maga alá tekerve selymes farkát és mély tűzű tekintetével szembenézett vele.

Kedvenc tartózkodási helyei a házban: a vaskályha mögötti fászláda, a tornácra nyíló ablakmélyedés és a fényképezőfülkébe állított kárpitozott szék – ha éppen nem ült benne kliens.

Berci bátyó azért is ragaszkodott hozzá, mert órákon át tűrte a fényképezkedés fegyelmét. Eszményi modell volt. Mozdulatlanul, lazán tartotta a pozíciót, amelybe a bátyó eredetileg beállította. Végtelen türelemmel, értelmesen nézett szembe gazdájával, mintha egy rég fölített kérdésre várná a választ.

– Mit nem adnék, ha láthatnám, milyen gondolatok foglalkoztatják - töprengett Berci bátyó, miközben Pipőkéjét fotózta. A rá szegeződő tekintet különös ragyogása nyugtalansággal töltötte el. Ilyenkor éppen csak az állat fejére helyezte a tenyerét, ettől az lehunyta a szemét, dorombolt néhányat és lassú mozdulatokkal befordult a balfenéken.

A viadal

Amikor Berci bátyó fia éppen csak megtanult járni, nagy barátságba került a baromfiudvar lakóival. Apja kinevezte a kakasok és tyúkok főnökévé, s feladatát nagy buzgalommal és eréllyel végezte. Különösen akkor lépett fel a jámbor szárnyasokkal szemben, valahányszor a kakasok összekaptak és mindenáron azt akarták eldönteni, ki a főnök az udvar egyetlen szemétdombján.

Egy ilyen döntőbíráskodás idején a kisfiú majdnem bajba került: kakasék mérgesen ellene fordulva fogadták fellépését. Grétének kellett elrángatnia a hadonászó gyermeket a kakasbosszú elől.

Berci bátyó fényképező masinájával az ablakból végigkísérte a szerencsésen végződő viadalt, megörökítve a fiúcska merész fellépését.

A képet meglátta nálam egy költőbarátom, s annyira megtetszett neki, maga írt versben rövid mesét hozzá. Én meg kölcsönvettem, mert itt a helye a nyári meséim között.

Két kakas küzd, tombol a fűben
Egy veres, egy kendermagos
Egyik a másikra tapos
Elvakultan és lelkesülten

Tollú röpdös, szállongó pelyhek
Egéből egyre hull, havaz
Tépi egymást a két kakas
Majd néhány percig megpihennek

Egymásra néznek, hosszan, fújva
Felborzolódva, ostobán
Micsoda fura délután
Csöppség jön, feléjük visz az útja

Mi történt, kérdi tőlük bátran
Hadd játszom inkább veletek
Vagy az ilyen kis gyereket
Semmibe veszi két nagy állat?

A harag mintha múlna máris
Kíváncsiak rá, ki lehet
- valahol biztos elveszett
lehet csibe, lehet szamár is

A gyermek kérdi: szent a béke
Ha igen, halljatok mesét
Két bűsz kakas történetét
Mondtam el nektek, s itt a vége!

Dallas

Leszáll az alkony. Berci bátyó alig várja: kapcsoljuk be a tévét! Ha éppen nem maradozik ki az áram. Az most nem lenne jó. Éppen A Dallas következik. Benne az a sok bonyodalom. Némely szereplőnek a szeme se áll jól. Ravaszul mindegyre összekuszálják a szálakat. Legalább.

Máskor meg ők húzzák a rövidebbet! Megszorongatják. Felbosszantják őket. De legtöbbször ők nevetnek utoljára.

Bátyó szerint ez rendkívül fontos. Kedveli ezt a végtelenbe nyúló sorozatot. Mig nézi, mintha nem is lenne béna. És nem is a nyikorgó, pállott ágyban ülne, nem érzi elgyötört alteste sajgó viszketegségét. Néma szájmozgással követi a szereplők replikáit. Igaz, a kép eléggé hullámzó, az áramfeszültség annyira egyenetlen, hogy a roskatag készülék traktormódra, pufogó löketekben kinlódja ki a képet.

A sikeres stáb azért végzi a dolgát. Az Ewing-család lubickol a kőolajban és a bonyodalomban: öröm nézni. Bátyó percre tudja, mikor van a következő folytatás. Csak ne lenne vége soha. Mert ami egyszer összeomlik, majd utána mégis mindig kiderül az ég, akkor ez nyugodtan mehet a végtelenségig.

Berci bátyó lefotózná a gonosz főszereplő mosolyát. Három képből fabrikált egyet. Az is olyan, amilyen. Emlék.

De kinek?

Berci bátyó már rég nem lesi az amúgy leghosszabb tévésorozatot.

Fürdőzők

Máig nem derült ki, hogy kinek a nagyszerű ötlete volt elrekeszteni a hegyről a faluba csordogáló patakocskát. A fürdőzésben érdekelt lányok és fiúk, a falu szinte teljes aprónépe azóta is kitartóan egymásra mutogat, így aztán mindenki benne van a pácban, de igazából senki sem...

Vagyis a falu mégis.

Az úgy történt, hogy valljuk be, szörnyű meleg nyár volt.

A vérszegény patak meg alig-alig csordogált a máskor víz borította, most mindenütt kiemelkedő, szikkadt kövek között. A gyerekhadnak annyi víz se jutott, hogy belédughassa a lábujját.

A gazdátlan ötlet tulajdonképpen emiatt született meg: rekesszék el ágakkal, földdel, kövekkel a patakot! Építsenek gátat!

Az ötlet pedig elég volt ahhoz, hogy nagy sürgés-forgás támadjon a falu felső határában, ahol a patak kacskaringósan, fűzfák hajlékony sátrai alatt suvad be a völgybe ereszkedő házak közé. A gyermeki buzgóságnak, mely akár hegyet is képes mozgatni, gyerekjáték volt egy rögtönzött gát megépítése. Alig telt bele egy óra, máris térdig érő tavacskában tocsoghattak a türelmetlen fürdőzők.

Nem sokat teketóriáztak: ledobták magukról kevéske ruhájukat, s máris a kiterébélyesedett tavacska vizén ringatóztak. A fürdőzésből eszeveszett lubickolás lett. A lubickolásból önfeledt rikoltozás, majd csatakiáltások, röhögő nyerítés (vagy nyerítő röhögés?) verték fel a falu csendjét.

A falu azonban végezte a maga dolgát, nem ért rá okát firtatni a szokatlan vigalomnak. Hanem ahogy lenni szokott, a legtűzőbb délutánon hirtelen könnyű szél kerekedett, a hegyek felől kósza felhők torlódtak össze, egy-kettőre acélszürke felhőnyájja tömörültek, s az aprónép csak akkor tért magához, amikor már javában paskolta őket a sűrű zápor s nagy csattanással, villanással kettéhasadt az ég. Menekült, ki merre látott. A magára hagyott tavacska pedig hamarosan felduzzadt a hegyekről leözönlő esővíztől, a rögtönzött gát átszakadt, s az addig megrekesztett víz sokszoros erővel zúdult a falura.

Bizony, sok portát meglátogatott akkor a nagyvíz, elázott a házak földje, az ól, a veteményes kert, s a felnőttek azóta is törik a fejüket, ki lehetett az értelmi szerzője ennek a majdnem-katasztrófának? Ha sikerül megtudniuk, mi is folytatjuk a történetet...

Este a madártanyán

Berci bátyó szereti az estét. Bár fél is tőlük, a hosszú éjszakáktól, amiket altató nélkül nem tudna átvészelni. Szerencsére, altatója még van, de olykor elfelejti bevenni, annyira belefeledkezik az alkonnyal beköszönő este hangulatába.

Ablaka alatt terebélyes orgonabokor áll. Nyáron hús árnyat nyújtó paraván, s minden időben találkahelyet nyújtó madártanya, ahol a környék égi vendégei találkát szoktak adni egymásnak. Ezek legtöbbször a verebek. Ők vannak többségben, legalább is itt, a falu szívében. Az énekes madarak inkább a kertek fáin keresnek maguknak fórumot, ahol nem csak trécselni, hanem dalolni is lehet, ha kell, akár magányosan is, csak úgy, az éneklés örömeért.

Berci bátyó szereti a lírát is, de a hétköznapiak még jobban érdeklik. Ezért sose mulasztaná el szemmel tartani az esteledő madártanyát a háza előtt, azon egyszerű oknál fogva, hogy az orgonabokron túlról a főutca élete is odalátszik az ő ablakába, s ezzel az esti kukucskálásával két legyet is üt egy csapásra: kilesi az esti verébzsínatot, illetve falustársai alkonyi jövés-menését.

Berci bátyó soha életében nem próbálkozott versírással. Minden egyébbe belevágott, de ezt a luxust meghagyta azoknak, akik nappal is álmodoznak. Bezzeg ő, éjjel is csak a napi gondokat forgatja, őrlí, teszi-veszi a fejében. Pedig ha megpróbálná, ha rájárna a gusztusa, talán őbenne is megszületne ez a néhány igénytelen strófa, ami nem változtat ugyan egy fikarcnyit sem ezen a világon, de valahogy elviselhetőbbé, szerethetőbbé teszi, akár az ő fotográfiái.

Ha nem, hát nem, megtesszük helyette, odaképzelve a homályos ablaküveg mögé az ő halványan áttűnő busa fejét, pamacsos bajuszát, csillogó-villogó szemüvegét s mögötte a kiapadhatatlan kíváncsiság tágra nyílt pupilláját...

Ott hol az orgonaágak
kesze-kuszan csupaszon
várják amíg a madárhad
összegyűlve zsinatol

ott ahol az ablak mögül
ki-kilesve hallgatom
csicseregve és fecsegve
mint száll ránk a nyugalom

minden dolgunk kibeszélve
egy szál titkunk se maradt
belőlük szőtt álmaikkal
ülnek el a madarak

olykor halkan felsipítnak
kileng az orgonaág
én meg álmatlan tűnődöm
milyen lesz majd odaát

Csoda

A negyedik szomszédban unoka született. Vagyis hát nem ott, csupán az ott lakó idős házaspár lett újra mámi és táti.

Egyik vasárnap délelőtt Berci bátyót szíves vendégnek hívták, fotografáló masinájával együtt. Bátyó értett a szóból, át is szekerezett-motorozott időben. A portán akkor már, a kiskertben álló asztalra terített pokrócon, hófehér pólyában ott hasalt a kisunoka, a felnőtt csodálat gyűrűjében.

Mikor aztán Berci bátyónak sikerült mindent beállítania (amit be kellett állítani, de ezt ő jobban tudja nálunk, ezért ráhagyom), a kisunoka, aki addig gyámoltalanul, hason fekvé, ide-oda járó szemekkel figyelte maga körül a felnőtt sürgölődést, hirtelen, parázson szalonnahéj gyanánt felpöndörödött és a mutatóujjával maga is meglepődve, gyengécske nyakával egy pillanatra levegőbe emelte a fejét.

A közönség – szülők, nagyszülők – nem hitt a szemének. Álmélkodás, kacagás, térdcsapkodás, brávózás és újrázás hangzott fel, a csoda pedig csak egy pillanatig vagy még addig sem tartott: a fejecske visszahullott a pólyapárnára, a kis lény nyöszörögni, majd sírni kezdett,...

Valakinek akkor úgy tűn: ez a pillanat mintha emlékeztetne egy száz valahány évvel korábbira, amikor is Petőfi Sándor koszorús költőnk megpillantotta két hetes Zoltán fiát, amint az a szeme láttára, csodálatos módon ülő helyzetbe tornázta föl magát. A költő ekként szólt erről naplójában:

"Első bravourja az volt a fiamnak, hogy két hetes korában fölült az ágyán. E testgyakorlat annyira megtetszett neki, hogy aztán folyvást practizálta. Persze csak néha sikerült neki, s akkor is oly fáradsággal, hogy elvörösült és elkékült bele."

Hát ez nem volt éppen ülés, állapította meg magában a büszke papa, de csodának csoda. Ezért nem szólt egy szót sem, megtartotta magának a Petőfi-párhuzamot, s azt nézte közelebbről, nem kékült-e, nem zöldült-e el síró csemetéjük a nagy attrakció nyomán, amit attól kezdve ha nem is unos untalan, de egyre biztosabban és sikeresebben "practizált".

Milyen igaz ismét csak a tanulság! Hogy minden csoda három napig tart. Vagy tán addig sem...

Megjött az újság!

Berci bátyó két dolgot elvárt minden egyes naptól, de azt nagyon: 1. hogy derűs napsütés köszöntsön a világra (vérbeli fotósok tudják, miért!), 2. hogy megjöjjön az újság – a mindennapi. Az ő életében ez az Előre című bukaresti magyar lapot jelentette. Rendszerint nem talált sok olvasnivalót benne, de hát ez volt az az újság, ahová a fényképeit közlés reményében be-beküldte.

A derűs reggeleket nem mindig garantálta az anyatermészet, és az újság se érkezett meg minden nap ugyanabban az időben. Olykor egyik nap kimaradt, másnap viszont kettő is érkezett. De olyan eset is volt, hogy egy-egy lapszám egyáltalán nem érkezett meg, a postán pedig azt mondták Grétikének, hogy számolási hiba történt valahol, a kisebb falvakba már nem jutott az újságból...

Berci bátyó ilyenkor nem csak hogy dühös volt, de úgy érezte magát, mint a szegény ember, akinek szinte semmije nincs, s azt a keveset is, amije van, mások egyszerűen elhappolják!

Valahányszor nem jött meg az Előre, Berci bátyó haragudott az egész világra. Aminek, persze, Gréte itta meg a levét...

Az az áldott asszony, aki pedig egy ideje reggel tíz után (ilyenkor szokott befutni a postai terepjáró a postai küldeményekkel a közeli városból) menten átszaladt a bátyóékkal szemközti postahivatalba - szaladt bizony, mert a bátyó az ablakból árgus szemmel követi minden mozdulatát! -, s ha megjött az újság, még a kerítés mellett a magasba tartotta, lelohasztani Berci bátyó szörnyű idegességét.

Türelmetlen várakozása úgyis csak akkor csillapul, amikor kezébe veszi a négyrét hajtott újságot.

Különösen izgatott csütörtökön: akkor jelenik meg a levelezők rovata. Hétről hétre várja, hogy a szerkesztőségbe küldött fényképeiből egyszer csak közölnek egyet. Megígérték! Azt nem mondták, mikor. Reméli, hogy minél hamarabb.

Gréte jelbeszéddel adja a bátyó tudtára, még az utcáról, hogy mi a helyzet. Már a postahivatalban átnézi az újságot, s ha nem talál benne bátyótól származó fényképet, akkor úgy hajtogatja össze, hogy a lap címe ne legyen látható. Ellenkező esetben a magasba tartott újság fejléces részét emelte a magasba.

És láss csudát! Gréte ma úgy tartja a lapot, messzire virít róla az Előre szó. Megdobban ettől bátyó elnyűtt szíve, sürgősen orrára teszi a szemüvegét s várja, ó, hogy várja, nyílna meg már az az ajtó..

Robogó úthenger

- Tud-e egy úthenger robogni? Ez itt a kérdés! - ezen vitakoztak egy napon Berci bátyó ablaka alatt holmi legények.

Június elején járt, az ablak nyitva, Bátyó minden szavukat hallotta. Úgy felkacagott ettől az ágyban, nyikorogtak belé a megereszkedett rézrugók.

"Még hogy robogni!"

És elképzelte, amint a pár napja a főutcán megjelent behemót masina hirtelen elszabadul s versenyautóként iramodik neki a vakvilágnak... Még a traktor se tudja megtenni - hűtötte le a saját, nekilódult fantáziáját.

Pedig hát láthattuk: az ötlet nem is az ő fejéből pattant ki.

Vajon miért nem robognak ezek a jószágok? - tette fel a következő, logikus kérdést. Gondolatban felgyorsította előbb a traktor, majd az úthenger rohanását, majd eldöntötte: ha képesek is lennének a robogásra, ugyan, mi haszna lenne? Hiszen az a munka, amiben azok segédkeznek, csak úgy jó, ha lassan és alaposan végzik.

Bátyó ezzel a maga részéről el is döntötte a vitát, de a fiúk még mindig csak a semmit osztották.

Ezalatt az útra szórt kavicsot döngölő, mirgő-morgó, élesen csikorgó úthenger is le-fel masírozott az ablak alatt, nyergében két városi csibésszel, akik úgy néztek el a tanakodó legények feje fölött, mintha ott se lettek volna.

Berci bátyónak támadt egy nagyszerű gondolata, s menten kiszólt az útra:

- Akarjátok-e látni, milyen egy robogó úthenger, és hogy közben föl se forduljon?

A legények naná, hogy akarták!

Csak hogy bátyóból a tudálékos ember készült kiszólni, az ezermester fotográfus, akinek nincs semmije, de nem ismer lehetetlent: mindennek megtalálja a lehető legegyszerűbb módját.

Már-már magyarázni kezdte, hogy ha filmre veszik bárminek a mozgását (így az úthengert is), s ha a mozgást kevés számú filmkockára bontják - mondjuk csak 12-re vagy akár csak 10-re, akkor a sebesség gyors lesz, de a mozgás szaggatott. A lehetőségek tárháza szinte végtelen, csak kellő számú képre, mozgásvariánsra van szükség...

Aztán csak nyelt egy nagyot s vele együtt a mondóka is odalett, inkább szaporán fotózta az úthengert, az ide-oda töfögést, végül a legények türelmetlenül kérdezték, mikor jöjjenek el megnézni a robogó úthengert? Berci bátyó fejszámolt: egy hét alatt előhívhatja a filmet, összeállítja a képsort s jöhet a házi vetítés...

...De a filmet már a kíváncsi utókor hívta elő. Mert az úthenger két nap múlva úgy elrobogott a bátyóval, többé vissza se nézett...

Hajvásár küszöbén

A kerítésekén elszaporodtak az A4-es, számítógéppel sokszorosított plakátok. Ilyen se volt még a faluban! Rőt piros betűkkel ez állt rajtuk:

"Hamarosan előnyös hajvásárlás! Az érdeklődők ekkor és ekkor jelenjenek meg a művelődési otthonban. Egészséges, tömött női haját vásárolunk. Minimális hosszúság: 50 cm. Kilójáért 1300 lej! Komoly ajánlat!"

A faluban még tartotta magát a hosszú haj divatja. A kamaszlányok féltőn őrizgették-dédelgették leomló hajzuhatagjukat. Vagy szorosan befonták, egy vagy két copfos változatban, vagy szoros lófarokba kötöttek, olykor csak úgy, kibontva, szabadon hagyták érvényesülni.

A plakátokat feltehetően sokan elolvasták.

Stefi álma az volt, hogy a haja a derekát verdesse. Ha megkérdezik tőle, mi hasznát veszi, maga se tudná rá a választ. Most meg azt számolgatja gondolatban, milyen súlyosak lehetnek a hajfonatai. Ha mérlegre tehetné, kiszámíthatná: ennyi kiló, ennyi pénz...

Rágondolni is rossz!

De azért...

A fején levő haj tömeg lehet olyan fél kilónyi. De hátha több? Legyen mondjuk, csak fél kiló... Uramisten, mire vetemedtem!... Szóval, a fél kiló... az 650 lej.

Forintban cirka 100 ezer, euróban 154, dollárban 220.

Nem, ez bűn!

Még soha nem volt ennyi pénze... De ekkora haja se lesz többé!

Hátha megnő még egyszer?

Így gyötrődött, hideg és meleg között, amíg eljött a nagy nap. A kultúrotthonba menetel előtt még beugrott legjobb barátnéjához, Dórikához, aki épp úgy szeretett volna hosszú hajat magának, ám az ő haja sose nőtt 10 centinél hosszabbra; ami azon felül lett, az megrepedezett, eltörött.

Stefi Dórikától tudakolta: mit szól a tervéhez?

És elmondta: ennyi pénze sose volt. Ha lenne, előbb egy szép kendőt vásárolna, hogy eltakarja a rövid haját. Meg egy gyönyörű nyári holmit. Meg cipőt. Elvihetné Dórikát is a cukiba.

Dóra mindig irigyelte Stefit a haja miatt. Most egyformák lehetnének. De hogy adja tudtára a szándékát, nehogy kilógjon a lóláb... Ekkor eszébe jutott valami: hajvágás előtt mennének el Berci bátyóhoz, örökítse meg a Stefi trófeáját, a fotó meg jó lesz idős napjaira, így majd láthatják az utódok: a szép hosszú leányhaj valóság volt, nem mese.

...Azt mondják, azóta Stefi elment "magyarba". Nekem is Dórika mutatta meg ezt a két képet, boldogan újságolva: lám-lám, milyen csodás hajú barátnéja volt neki! Arról, hogy mi lett odaát a Stefi sorsa, egy szót se ejtett.

Jégvirágok

Gréte elszunnyadt az ablak előtt.

Nemrég ebédelték, Berci bátyó ilyenkor egy jó, zuhanós, mindent felejtető délutáni álomba merül. Álmában aztán fürgén jár-ke-l a világban, mint régen. Amikor még épkézláb ember volt. És szalad, és labdát kerget, és hegyet mászik, és országúton gyalogol... És még mi minden!

Szerencsére, mindez visszatérő álom. Jól el lehet benne bújni.

Gréte viszont, embere alvása idején, inkább az ablak elé ül, írogat, olvasgat. Ez az egymásfél órácska az ő ideje. Levelet ír, recepteket másol, belenéz a Berci bátyó által már kiolvasott újságokba, kézimunkázik. A fontos: mást csináljon, mint a nap többi részében.

Ma délután valahogy ő is elszunnyadt.

Az ablakot vastagon belepte a jégvirág, csak a szűrt, tejszerű fény tört magának utat. Gréte nem látott ki rajta, nem maradt más hátra, befelé nézegetett, önmagába.

Révedés közben a hangok csöndesen eltávolodtak, a külső ingerek elültek, a gondolatok mintha vattával bélelt fészekben ringatóztak volna, ahogy a köd ül meg az erdők-mezők fölött. Feje lekókadtt, s szunnyadt már Gréte is. Olyan buzgón, hogy megnyíló szájából a nyála is megcseppent a terítőre.

Fiatal leányként járkált álmában, egy szál nyári ruhában, amit jobbra-balra kapdosott a szél, ez a nem túl heves, de nem is kíméletes, olykor nyakába fújta a lenge vásznat, s ő mindegyre visszagyűrte kivillanó, libabőrös combjára, mely olyan feszes volt, mintha szobrász faragta volna. Szerencsére, egyedül birkózik a széllel, kitartóan, de mintha nem is birkózás lenne ez az egymásnak feszülés, hanem valami más, valami összesimulás...

Hogyan lehet a széllel ölekezni? Ezt már nem tudja meg soha Gréte, mert hiába remélte, hiába próbálkozott, ez az álma később sose tért vissza.

A sors embere

Berci bátyó, ha beszabadul a közeli városba – értsd: járgányával eljutott a központi parkolóig –, rendszerint Jánosba botlik, a parkolóőrbe, aki vastag jegytömböt szorongat a bal kezében. Biztonság végett. Hogy mindig legyen. Kéznél. Ha kell...

Rendszerint kell. Mert a városban nagy a forgalom. És a rend mindenkinek előtt.

Ám Berci bátyótól nem fogad el parkolási díjat. Azt mondja: „Magának behunyom a szemem!” Bátyó méltatlankodik, hogy a fogyatékosok így, a bénák meg úgy, és törvények is vannak a világon.

János őr pedig a kedvezményeket úgy akarja feltüntetni, hogy minden az ő jóindulatától függ... Nagy szó! Az, hogy Berci bátyó ingyen parkolhat a város szívében, azt a törvény biztosítja.

Azért, hogy a parkőr kénytelen legyen leszállni a magas lóról, Bátyó minden alkalommal a zsebébe nyúl, s azzal a pénzzel, amit megspórol neki a hivatal, csakazért is sorsjegyet vásárol tőle.

Szinte el is felejtettem, hogy János egyik kezében ugyan parkolójegytömböt szorongat, de a másikkal drótra fűzött sorsjegy-koszorút kínálgat fűnek-fának. Egyik kezével elvesz az emberektől, a másikkal nemkülönben, viszont nyitva hagyja a remény kiskapuját. Talán ránk mosolyog a szerencse. Berci bátyó nevezte el a Sors Emberének, merthogy épp úgy működik, akár az élet: előszeretettel sújtja a földi halandót, s csak nagy ritkán, elvértve emeli föl.

Valami történt!

Ez egészen biztos, mérget lehet rá venni... Ott az a három asszonyszemély, a kirakat mellett. Igen, pontosan azok!

Az semmi, hogy szörnyen gondterheltek! Egyikük egyre azt lesi, nem hallja-e valaki azt, amiről a szó folyik? A másik löki a szöveget, a harmadik meg csupa fül...

Berci bátyó legalább fél órája fixírozza őket gépének keresőjén át. De csak mimikájukat, szájmozgásukat, a ráncok és a vonalak játékait látja, hang semmi. Igaz, legalább 60-70 méterre van tőlük. A járgánnyal behúzott egy rózsabokor mögé, s a lomb tüskéi között keresett magának ki- és rálátást a trécselőkre.

Hát még, ha a szavaikat is hallhatná! Valami szörnyen komoly dologról folyhat a szó: minimum házasságtörésre, bankrablásra, több szereplős karambolra, anyósversésre gondolhat az őket figyelő.

Kétségtelen, ezek igen súlyos tettek, s a maguk helyén megrendítik a világ egyensúlyát. De közben a nap süt, az üzletek kinyitottak, a járókelők mit sem törődve sétifikálnak, a galambok az úttesti lótrágyában szemelgetnek, csak az a hármás kupaktanács bizgeti az ember fantáziáját azzal, hogy örök rejtély marad: mi is történt valójában?

Kőleány

Berci bátyó a közeli városban rendszerint a Kőleányhoz húzott.

Ez a leány ott állt a központban, egy önkiszolgáló vendéglő előtt és szaporán integetni látszott egy kendővel, amit egy ismeretlen szobrász faragott a kezébe, az örök búcsú jelképeként.

Mozdulatlan kendőlengetését úgy is lehetett érteni, hogy magához int minden arra járó. Vagy egyszerűen csak fölhívja magára a figyelmet.

Berci bátyónak a Kőleány a várost jelentette. Kimagaslott a jellegtelen házcsoportok nyájszerű tömegéből, mindig friss és üde volt, asszonyosan teltkarcsú és a végtelig lecsiszolt, mint egy precíz gondolat.

Az utcán állt, mindenkire mosolyt terített, mégse volt utcalány. Kínálkozó ölen csak pihenni vágyó madarak időztek. Ideig-óráig. Aztán huss!...

Bátyó nem egyszer húzódott a tövébe, mialatt a fürdővároska parkjában sétálókat fényképezte, vagy elnézte a teraszon üldögélő, gondtalanul sörözgető-kávézgató fürdővendégeket. Elképzelte, milyen lehet a Kőleány szemmagasságából végigpásztázni a város fölött, lepillantani az utcai forgalomra, örökké készen állni, vigyázni, örködni, mosolyogni, úgy tenni, mintha éppen most, ebben a pillanatban emeltük volna fel a karunkat - könnyed lendülettel, látható rajongással, őszintén és ragaszkodó szeretettel.

Ahogy az élők igazából nem is tudnak. Vagy nem akarnak? Az integető Kőleány, minden esetre, végzi a dolgát, őrizve a választ, amire hiába várunk.

Villám-lak

A barakk ott állt, egy nyírfaliget kellős közepén, a tóparti kemping területén. A kemping két tucat ehhez hasonló barakkból állt, s telt ház idején a vendégeknek jól meg kellett nézniük a szállásukra kijelölt házikót, mert egyik éppolyan volt, mint a másik. A gondnok emiatt minden barakkra egy-egy megkülönböztető elnevezést festett: volt közöttük Farkas-lak, Zöld kígyó-lak, Földikutya-lak, Teknős-lak, Szarvas-lak, Vadmacska-lak, Sólyom-lak és annyi másféle "lak".

Barakkunkon a Villám-lak elnevezés fityegett, egyezményes jele cikázó, sárga villám rajza volt. Ám bármekkora is volt a forgalom a kempingben, a Villám-lakhoz valahogy senkinek se fűlött a foga.

Berci bátyó, a környék szülöttként, hallott egy történetet, miszerint ez a barakk nevében hordozza a sorsát: nem sokkal az elkészülte után, mikor az oldalán éppen csak megszáradt a pingált név, az emblémával együtt, az első beszállásolt vendéget alig tudták kimenteni az éjjeli vihar villámcsapásától kigyúló barakkból.

Összeszaladt a kemping apraja-nagyja, a majdnem póruljárt fiatal, nászutas házaspár görcsösen összekapaszkodva reszketett a rájuk dobált pokrócok alatt, a kiégett barakk elszenesedett gerendái pedig napokon át csöndesen füstölögtek...

Gyors híre szaladt a szerencsétlenségnek, s a Villám-lakot hallgatólagosan nemkívánatos, baljós házikónak nyilvánították. Az elszenesedett gerendákat ugyan kicserélték, az új barakkot belül-kívül átfestették, eltüntetvén az árulkodó nyomokat, de se a házigazdák, se a vendégek nem kértek a barakk áldásaiból.

Azóta se lépte át senki a küszöbét, s azt se tudni, mi lehet a benne megrekedt tátongó homály mélyén. Üvegablakai hiányzanak, környékét, s a hozzá vezető ösvényt fölverte a gaz. „Talán, ha nem hívják ki a sorsot azzal a szerencsétlen villámmal, ma ez a barakk is olyan lenne, mint a többi” – töpreng Berci bátyó, de azt is tudja, hogy ha ingyen adnák se szállna meg a Villám-lakban. Ami biztos, az biztos...

Szántás

Mostanában minden reggel korán kitöfög a határba. Oda, ahová a mérnök mondja. Ő tudja, merre van éppen a dolog.

Nem a gépész dolga ezt észben tartani. Neki a kormányt kell forgatni s a gépet elvezetni. Ahová szólítják.

Most éppen a Kopasz dűlőbe. Harmadnapja vezet ide az útja. Haza se kellene vinnie a masinát, ha lenne a közelben egy kalyiba. Ott meghúzhatná magát. Magára nem hagyhatja, rendre lába kelne.

Előbb a gépolajat szívják le, majd a motorhoz piszkálnak hozzá, eltűnik róla ez-az, aztán a kerekek következnek, de akkor már az egésznek annyi...

Kizötyög hát, mikor már látni lehet, s egész nap hányódik le-fel a tábla hosszán. Majd széltén, majd megint a hosszán. Nézi-nézi a kiforduló barázdát, a nyomában szökdécselő varjakat. Ha pöfög a motor, nincsen is baj, halad a dolog...

De nicsak, Berci bá fordul le éppen az útról, a füzes felé. Ott kezdődik a tábla. Már megint fényképezgetni akar! Azt mondja, az élmunkás-táblához lesz. A mérnök szólt neki, fotografálja le a masináját. Munka közben, vele együtt.

Ma a mérnök is kijön, dél felé, azt mondta, addigra legyen meg ez az oldal. Lesz itt nemulass!

Reggelente mindig úgy látni, soha, semmi nem fog elfogyni: mindig áll majd előtte egy darab föld, aminek neki kell hogy eressze a gépét.

Ha szántani, szántani. Ha kapálni, kapálni. Ha permetezni, hát permetezni. Ha kaszálni, kaszálni.

Nincs az a munka, amit ez a gép el ne végezzen. Persze, ha ő is rajta ül. Mert ő ennek a gépnek a főnöke. Ő mondja meg, mit csináljon.

Úgy, ahogy neki is megmondják.

A gép meg már csak burrog és megyen. Mese nincs: kell, hogy csinálja...

- Szép jó reggelt, Karcsika!

- Adjon isten, Berci bátyó!

„Karcsika”, a Felszegen lakó kőműveslegény, a kovásznai fürdőtelepen dolgozik. Amolyan mindenés - ahhoz ért, amihez éppen kell. Már két hete, hogy a fürdő egyik orvosi rendelőjének bővítését varrták a nyakába. Azóta se lát, se hall. Csak a téglá létezik számára, meg a malter, a vakoló kanál és a vízszintmérő. Ja, és ne felejtsük a védősisakot, mert Karcsika a nélkül egy lépést sem tesz. Hogyne, hogy még a fejére essen valami, s pap legyen belőle!

Egyszer, inas korában, látott egy ilyen balesetet. A mellette dolgozó szakival történt meg: éppen a családjáról mesélt, hogy a hét végén készülnek kimenni a zöldbe, ugye, gyakoriak voltak az esők, sok a gomba, de érik a málna is, bókászhatnak egész nap, látszott rajta, hogy nagyon várja már azt a fránya vasárnapot, aztán egyszer csak egy nagy puffadás, majd egy reccsenés, mintha egy dinnye hasadt volna számtalan darabba, a szaki fejét előntötte a vér, az ember eldőlt s a következő pillanatban már nem élt.

Nem volt rajta a sisakja. A felette lévő állványról meg egy inas kezéből kicsúszott a tetőcserép. Egy rossz mozdulat volt, semmi egyéb. Azóta Karcsika mondhatni le se teszi a védősisakot, azt mondják, otthon még a budira is azzal jár.

Berci bátyó eladja jövedele célját: a fürdőtelep vezetősége úgy határozott, hogy Karcsika fényképét is kiteszi a dicsőségtáblára. Amelyre csak azok kerülnek fel, akik példásan végzik a munkájukat. Berci bátyó félig-meddig házi fotósnek számít - a fürdőtelepről ment nyugdíjba -, s munkahelyén akarja lekapni Karcsikát.

- Kezdhethük-e? - kérdezi.

- Tőlem igen - derül fel munkájából felnézve Karcsika, de mire ezt kimondja, már a gép is elkattan, s Berci bátyó gázt ad a járgányának, s illa berek, nádak erek, úgy elporzott, mintha ott se lett volna...

Berci bátyó, mesés túrákra készen...